JYX JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Kaarkoski, Miina

Title: IPCC:n raportti julkaistiin poliittisesti jännitteiseen aikaan - Yhdysvallat ja muu maailma ovat nokikkain ilmastokeskustelussa

Year: 2018

Version: Published version

Copyright: © Kaarkoski & the Ulkopolitist, 2018

Rights: In Copyright

Rights url: http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en

Please cite the original version:

Kaarkoski, M. (2018, 8.10.2018). IPCC:n raportti julkaistiin poliittisesti jännitteiseen aikaan - Yhdysvallat ja muu maailma ovat nokikkain ilmastokeskustelussa. The Ulkopolitist. https://www.ulkopolitist.fi/2018/10/08/kommentti-ipccn-raportti-julkaistiin-poliittisesti-jannitteiseen-aikaan/

IPCC:n raportti julkaistiin poliittisesti jännitteiseen aikaan – Yhdysvallat ja muu maailma ovat nokikkain ilmastokeskustelussa

KIRJOITTANUT MIINA KAARKOSKI | 8.10.2018 | EUROOPPA | 0 |

LUKUAIKA: 4 MINUUTTIA

The Ulkopolitist. *) kommentti

Hallitusten välinen ilmastonmuutospaneeli, IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) julkaisi odotetun ja jo ennakkoon laajasti kohahduttaneen ilmastoraporttinsa maanantaina 8.10.2018. Raportti vahvisti odotukset siitä, että tieteelliseen tietoon perustuen, on välttämätöntä saadaan ilmaston lämpeneminen pysäytettyä 1,5 asteeseen.

Suurempi keskilämpötilan nousu on raportin mukaan kohtalokas elinolosuhteiden säilymiselle maapallolla. Todennäköisesti edellytykset elää, tuottaa ruokaa ja saada vettä vaarantuisivat laajoilla alueilla kuivuuden tai merenpinnan nousun takia. Yli 1,5 asteen nousun voidaan siis olettaa johtavan tilanteeseen, jossa suuret ihmisjoukot kuolevat nälkään tai tauteihin, valtioiden rajat ylittävä pakolaisuus lisääntyy ja sotiminen elinolosuhteista saa aivan uuden ulottuvuuden.

Raportti vahvistaa siis tilanteen, jossa radikaalit muutokset lähes kaikilla elämänalueilla ja teollisuudessa ovat välttämättömiä, jotta ilmakehää saastuttavia päästöjä saadaan riittävästi vähennettyä. Näistä yhteiskunnan, yksilön ja taloudellisen toiminnan kannalta perustavanlaatuisista muutoksista huolimatta raportin itsessään ei voi katsoa edustavan tieteen radikaaleinta kärkeä.

> *Sivilisaatiot ovat aikaisemminkin onnistuneet tuhoamaan itse omat elinolosuhteensa.*
>
> Klikkaa twiittaaksesi

Raportti rakentuu yli 6000 tieteellisestä viittauksesta eli sitä varten on käyty läpi laaja määrä tieteellistä tutkimusta. Raportti ei siis perustu yksittäisiin tutkimuksiin, vaan laajaan joukkoon erilaisia tutkimuksia. Raporttia on ollut laatimassa lähes sata hallitusten ja kansainvälisten instituutioiden valitsemaa henkilöä, jotka edustavat 44 kansallisuutta ja ovat työstäneet raporttia lähes kolme vuotta. Raporttiin on myös pyydetty kommentteja poliittisilta päättäjiltä, joilla on ollut mahdollisuus vaikuttaa ainakin raportin rakenteellisiin seikkoihin.

Raportin kokoaminen on vaatinut, että laaja joukko erilaisia taustoja edustavia toimijoita on saavuttanut yhteisymmärryksen siitä, mitä raporttiin tutkimuksia analysoimalla

kirjoitetaan. Raportin ei siis tiukoista päästövähennyskehotuksistaan huolimatta voi katsoa olevan radikaali siinä mielessä, että se edustaisi radikaaleinta tieteelliseen tietoon pohjautuvaa näkemystä ilmastonmuutoksesta. Sen voi pikemminkin ajatella edustavan tulkintaa, jonka ulkopuolelle jäävät äänenpainot molemmista ääripäistä.

Tässä mielessä raporttia on turvallista lähestyä niin, että se määrittää vain vähimmäistason siitä, mitä päästöjen ja ilmaston lämpenemisen suhteen on tehtävä. Toki raportin ulkopuolelle jää samalla myös näkemyksiä, joiden mukaan vähäisemmät tai olemattomat muutokset maapallon kuormittamista aiheuttavaan toimintaan riittävät hyvin. Toivottavasti maailman päättäjien keskuudessa vähemmistöön jäävät he, jotka uskaltavat jäädä odottamaan mitä tapahtuu, jos mitään ei tehdä tai tehdään riittämättömästi. Yhdysvaltain presidentin Donald Trumpin hallinnon asenne on tässä mielessä valitettava ja voimakasta kritiikkiä ansaitseva poikkeus.

Raportin merkitys ilmastopolitiikan kehittymiselle on suuri. IPCC on ollut tärkeä toimija kansainvälisten ilmastokeskustelujen taustavoimana kolmen vuosikymmenen ajan. Sen tuottamat raportit päätöksenteon perustaksi ovat saaneet osakseen verrattain laajaa poliittista hyväksyntää. Tämä on huomionarvoinen seikka, sillä niin kansainvälisille kuin kansallisille ilmastokeskusteluille on perinteisesti ollut ominaista kiistely yksittäisten tutkimusten paikkansapitävyydestä. Jo ennen uusimman raportin virallista julkaisua julkisuudessa on pohdittu konkreettisia keinoja vähentää päästöjä 1,5 asteen rajan mukaisesti esimerkiksi päästökauppaa tehostamalla tai verotuksellisesti päästöjä aiheuttavan toiminnan hillitsemiseksi ja uusiutuvien energiaratkaisujen tukemiseksi.

Erilaiset toisiaan täydentävät avaukset ovat varmasti tarpeen, jotta useissa puheenvuoroissa väläytelty optimismi 1,5 asteen rajan saavutettavuudesta ei vesity. Tästä syystä olisikin suotavaa, että keinojen etsintää ei ryhtyisi hallitsemaan erilaisia näkökantoja edustavien hallitusten turhanpäiväinen keskinäinen nokittelu eri keinojen paremmuudesta tai lyhyen tähtäimen hintalapuista. Tarvitaan avarakatseista ja kaukonäköistä yhteistyötä, jotta paras keinovalikoima löytyy.

IPCC:n raportti tulee toimimaan perustana joulukuussa 2018 pidettävälle ilmastokonferenssille Puolan Katowicessa. Kokous tulee taatusti olemaan jännitteinen. Esimerkiksi EU:n ja Kiinan asenteet antavat aihetta toiveikkuuteen, mutta Yhdysvaltojen hallinnon tähänastiset lausunnot luovat vähintään epäuskoa.

> *Nyt vaarassa ovat koko maapallon elinolosuhteet.*
>
> Klikkaa twiittaaksesi

Mitä tapahtuu, jos 1,5 asteen rajaa ei lähestytä tieteellisen tiedon analyysilla saavutettuna kompromissina, joka osoittaa vähimmäistason tarpeellisille päästövähennyksille? Uhkana on tilanne, joka tuo päätepisteeseen kapitalistiseen talousjärjestykseen ja liberaaliin demokratiaan nojautuvan järjestelmän. Historian näkökulmasta sivilisaatiot ovat aikaisemminkin onnistuneet tuhoamaan itse omat elinolosuhteensa. Aikaisemmin tuhot ovat jääneet paikallisiksi. Nyt vaarassa ovat koko maapallon elinolosuhteet. Toivottavaa on, että IPCC:n raportissa lopputulemaksi saatu taso päästövähennysten tarpeellisuudesta on riittävä.

< PREVIOUS

Podcast: Turvallisuuden tulevaisuus

NEXT >

Brasilian presidentinvaalit ovat repineet kansan kahtia

KIRJOITTAJASTA

Miina Kaarkoski

Miina Kaarkoski on poliittisen lähihistorian tutkijatohtori Jyväskylän yliopistossa. Hän väitteli filosofian tohtoriksi vuonna 2016 väitöskirjalla, joka käsitteli Saksan ydinenergiapolitiikan vaiheita. Espoossa asuva Kaarkoski on työskennellyt erilaisissa tutkimushankkeissa, joissa hän on analysoinut energia-, ympäristö- ja ilmastopoliittiseen päätöksentekoon, Euroopan integraatioon ja turvallisuustematiikkaan liittyviä kysymyksiä nykyhetkessä ja lähimenneisyydessä. Häntä kiinnostaa erityisesti poliittiseen päätöksentekoon vaikuttamaan pyrkivien tahojen välisten jännitteiden ja intressien analysointi.

LUE MYÖS

Asevelvollisuus: Ja oder Nein?

1.10.2012

Ukrainas sak är vår?

4.12.2013

Unkarin vaalivoitto sementoi Orbánin yksinvallan

10.4.2018

Balkanilla kuhisee: Kosovo ja Serbia pääsivät sopimukseen!

29.4.2013

Kommentoi juttua

Sähköpostiosoitettasi ei julkaista. Pakolliset kentät on merkitty *